

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání

v Orestu pro Saline okres, Neb., v Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakota.

Předplatné:

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněžní děje se pomocí poštovních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhu čtenářstva ochotná uveřejňujeme. Musí být stručné, psané bez úmyslu někomu osobně poškodit a nepopřítelným způsobem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

Co to bude? Čínská republika, nebo čínský bláznec?

Strýček Sam začal Nový rok a deficitem zrovna jako většina nás, obyčejných smrtelníků

Yuan Ši-čaj má z toho radost, že může páliť světu na obou koncích najednou, ale ty konce!

Až bude zasedat Hook na stoličce nejvyššího soudu, pak snad se mu podaří někdy nějaký ten trust zaháknout.

Článek p. Bryana v Outlooku, jehož redaktorem jest Tedy R., byl otištěn na stránce 23. Zeela přirozeno: "Skidoc".

Čísané prý neví, co mají dělat se svým dítětem císařem. Proč jej neudělají místopředsedem a do smrti o něm nebude nikdo více slyšet.

Tak Maine přece jen vybuchla z vnitřku. To jest již asi padesátý nález a názor všelijakých komisí; než to nikterak nebude překážet našim americkým jingům ve tvrzení, že ji vyhodili španělové. Hodí se jim to do krámu, tak proč ne?

Když časopisy nazvaly Dr. Canfielda, kancléře university Nebraska, smál se mu kancléř Eliot z Harvard University, jenž se s ním sešel. Canfield zadíval se na Eliota a tážal se jej: "Což Vám to ještě nikdo nefekl?" "Ale, ale," odvětil Eliot, "fekl, ovšem, že fekl, napsal a co nejhoršího, také mi to dokázal."

Tedy čínský císař se přece jen trůnu nevzdá, ale Manchu budou bojovat znovu s mongolskými revolucionáři. Jako vždy a obyčejně, našel se renegát, muž vlastní krve, jenž se nabídl sehnati a plátni 50,000 vojska proti republikánům a muž ten jest Mongol, princ Kung — renegát a odřezanec. Čechy nemají tedy na vlasteneckou sléchtu žádnou výsadu. Jesté je jedna země, která má takovou "lepší třídu" modré krve — a tou jest Čína.

Zidy a Armádu Spásy Rusko nechce trpěti ve své zemi, ale pro hordy Peršanů a Mongolů je a to věst války, jen aby jich zase pár milionů získalo k rozmožnění barbarství v říši baťušky cara. Amerika vylučuje nízké, nežádoucí národy a chce inteligenci k zajištění a udržení svých svobod a právu lidu, Rusko, naopak, chce jen barbary a lid neuvědomělý, čím více tím lépe, alespoň se děle udrží v o. troctví a nebude žádati za práva lidská. Jen více tmy, více barbarismu.

Podle Alrichova finanční reformy bude se mocti farmer vypájeti na své produkty pouze jestli je nebude chtít prodat hned po žních a bude mocti držeti je až na lepší než snad horší cenu, jako to dosud dělají elevatory a spekulanti, kteří drží produkty rolníkovy na spekulaci a lepší cenu. Banky budou brát farmářovy noty zaručené úrodou zrovna tak, jako dříve berou noty obchodníků a průmyslníků — a dávají za ně hotové peníze. Ústřední banka podle vy-

stemu Alrichova bude bráti takéové farmerské noty na disconto, jako bere dnes obchodník a průmyslník.

Gompers zuřil, když slyšel, že konvence havířů zase zvolila Johna Mitchela za delegáta do Federace. Gompers vodí americké dělnictvo již dlouho za nos a než s ním a s jeho spiklenci budou Spojené Státy hotovy, svět užasne nad tím, co vše tento starý parták již spáchal a co škody nadělal věci dělnické. John Mitchell šel do žaláře za své zásady — Gompers se vykroutil na technické chyby a prošení — Gompers jest z druhů McNamarů, Mitchell je pravý dělník, uhlokok, poctivý a chtějíci jednati v cestě zákona a poctivě i se zaměstnavateli a není žádným tajným vrahem těch, kdož si chtějí poctivou práci chleba vydělávat — bez unie.

PERSIE, RUSKO A POUHÝ AMERICKÝ OBČAN.

Jak ruské časopisy prozradily, jest plánem oné země nejprve rozdělit Persii administrativně, pak politicky a konečně i geograficky. Prvního cíle již bylo dosaženo. — Anglie, které jediné se mělo Rusko co obávat, dala k tomu své svolení a za to se jí dostane podíl na lupu. Druhé jednání drama právě jest zahájeno a třetí, konečné, úplné rozdělení Persie mezi Rusko a Anglii jest pouze otázkou nejbližší doby. Při tom všem mají oba lupiči tu drzost, že před ostatním světem prohlásili netknutost perské samostatnosti. Persie, kde stála kolébka lidstva, země druhdy bohatá a moená náležala se již dávno a dávno v rozkladu vnitřním. Roku 1907 dohodly se Anglie a Rusko a "sférah" své influence. Anglii bylo dáno právo operovati v jiho-východní Persii při hranicích Indie a ruské sféru vlivu vyměřena při severní hranici. Celý svět považoval Persii za neschopnou znovuzrození — a celý svět byl překvapen, když Persie ukázala nejen vůli, ale i snahu a schopnost

svoji zem. Proto rychle začala pomýšlet na to, jak by dluh zaplatila a prohlásila zase svou neodvislost. Perský parlament se usnesl, že pro uspokojení svých věřitelů sverí své finance neostranným cizincům, aby je uvedli do pořádku, rozepisovali daně, koletovali je, vedli státní pokladnu a vynasazovali se platiti ruským a anglickým šylokům pravidelné úroky. To bylo něco, co ani Anglie ani Rusko nechtěly. Ony chtěly Persii a ne peníze zpět. — Když je půjčovaly, činily tak s tím úmyslem, vzít si za půjčku Persii. Ruský vliv snažil se zmocit, aby byl ustanoven jakýsi švýcarský bankéř za ředitele perských financí, ale Peršané dobře věděli, o co Rusko vlastně jde a majíce velkou důvěru ve Spojené Státy obrátili se do Washingtonu se žádostí, aby naše vláda jim vybrala dobré a spolehlivé muže, jimž by mohli svědčiti nejen finančně, ale s nimi i další osudy své země. President a ministr státní a radostí vyhověli žádosti Persie a vybrali k těžké úloze následující bankéře a finančníky: W. Morgan Shuster z Washingtonu, za hlavního státního pokladníka Persie. Pan Shuster přibral si k sobě tři americké příručí. Frank C. Cairns z Vermontu, za ředitele daní; C. L. McCaskey z Washingtonu za inspektora provinciálních daní a R. W. Hills z Washingtonu, jemuž svěřeno úřtování. Konečně Bruce D. Dickey z Minnesoty jel jako inspektor nad zdaněním. Všichni měli pracovati pod řízením a dozorem perského ministra financí.

Hlava americké úřadovny státních financí v Persii jest pan Shuster, muž nad jiné k účelu tomu schopný. Jest teprvé 35 let star, ale vynikl všude, kde působil. Za války se španělskem byl těmopisem v odbohu války a byl jako takový poslán s mírovou komisí na Kubu za doby první okupace. Ukázal tolik schopnosti, že jej komisaři, kteří Kubu spravovali, jmenovali kollektorem cla. Shuster zreorganizoval celý odbor a učinil jej tak správným a efektivním, že jej president Roosevelt poslal

denta, aby jim poslal nějakého šikovného Amerikána, který by se jich peněžních záležitostí ujal. — Roosevelt hned vzkázal pro Shustera a nabízel mu toto místo, ale Shuster nechtěl nic s černoskou republikou mít — a odmítl.

Hned na to přišli Peršané a Shuster přijal, doufaje, že se mu podaří vyrvat ubohou zemi z rukou lichvářů a anglických a ruských politikářů. Věděl dobře, že jej čeká velký úkol, ale že ty Rusko a Anglie pracovaly proti němu podvrtné a politickými intrikami kazily jeho plány, jen aby jim nemohl kořist vyrvat — toho se poctivý, rázný a přímý Americký občan nenadál. Dokud se mělo za to, že jej Rusko a Anglie pro své nekalé cíle získají, byl persona grata. Ale když partikové o bou těchto hrabivých velmoce poznali, že jejich plány ovládati Shustera se rozbiží o jeho naprostou a neporušitelnou poctivost a že má skutečně pevný úmysl postaviti Persii na nohy a zaplatiti úroky a dluh — karta se obrátila. Rusko začalo kouti pikle, a v tom jest vedle anglické ruská diplomacie tou nejspínavější diplomacií na světě. Vypuzený šach Mohamed Ali Mirza utekl se o pomoc do Petrohradu, jako to dělávali neblahé paměti o trůn se sváček Přemyslovců, kteří utkali se do Němce o pomoc proti své zemi a své krvi. Skutečně Rusko poznalo, že by podporováním Ali Mirzy mohlo nějakým způsobem chytiti Persii za hrdlo a poskytl vyhnánímu šachovi pomoc, a s níž tento do Persie se vrátil a na chvíli skutečně se zmocnil trůnu, ale byl zase vypuzen. Jeho bratr, který zůstal v Persii pomáhá mu v revoluci a byl osovatelem povstání proti vládě. Když byl Ali Mirza poražen a vypuzen rozhodl se perský parlament potrestati jeho bratra za vlastizrádu. Dobrák Shuster, aby zabránil hnušení se mu popravě, poradil perskému parlamentu, že potrestá vlastizrádeu nejlépe, když skonfiskuje ve prospěch státní pokladny jeho majetek. Dostal k tomu parlamentální schválení a skutečně také vydal své četníky, které sám zorga-

poradil jim, aby odprosil, což se také stalo. Vzdor protestu, vzdor odprošení, vzdor odvolání, špinavá ruská diplomacie vysadila 4000 kozáků na perské území a ti teď láznou na Teheran, s výslovným úmyslem, vyhnati odtamtud Shustera a ostatní Američany — a uvaliti na Persii na vždy hnušnou ruského poddanství a odvislost. Persie protestovala proti tomuto násilí a zločinu, jakému není v nové naší době rovno, ale kdo bude si páliť prsty na ochranu ubohého zebřáka, jemuž mocný šlápl na krk.

Rusko žádalo, aby Persie ihned propustila a z Persie vyhnala Shustera, než perský parlament nejen odmítl tak učiniti, a naopak, jednohlasně přijal adresu díků a vyslovení důvěry státnému Američanu, jenž tak věrně sloužil zájmům země, která mu svědčila své osudy v nehorší době, kdy se jí jedná o bytí a nebytí.

Necht' suroví kozáci vyženou Shustera a ostatní americké úředníky z Persie, přece jen na vždy zůstane v historii zapsána pevnost, poctivost a síla amerického charakteru. D.

DOZNANÍ CARNEGIE-HO.

Když Staceyho výbor dva dny naslouchal výpovědím Ondřeje Carnegieho, vyslechného na stoličce svědků ve vyšetřování ocelářského trustu, řekl kongressník Gardner: "Seděli jsme zde dva dny a nedozvěděli jsme se ničeho." Proč se ničeho nedozvěděli? Jednak proto, že je Carnegie příliš chytrým, než aby něco důležitějšího pověděl, a za druhé, páni inkvizitoři stále cítili, že mají před sebou Carnegieho a žádného obyčejného smrtelníka, z něhož by byli snadno žádoucí výpovědi "vyždírnali".

Vše, co svět od pana Carnegieho zvěděl jest, že měl on, pan Carnegie pekelnou radost, když mohl vyprávět na starého Rockefellera a prodat mu majetek, v odhadu ceně \$84,000,000 za \$420 millionů. A kdyby byl pan Carnegie čekal ještě déle, mohl dostati od syndikátu Morganova ještě více. Je mu svedeno líto, že tak neučinil.

\$1,500, které se v roce 1863 Carnegie vypůjčil do začátku vzrostlo za padesát let za 420 milionů. Poctivým obchodem? Jest mezi těmi, kdož tento článek budou čísti dosti obchodníků a lidí, kteří vědí, co je obchod a ti jistě uznají, co uznává každý rozumný člověk, že takový zisk v obchodě nedá se dosáti poctivostí.

Skutečná cena Carnegieho obchodu, když jej Morgan předčlal na trust byla \$82,000,000 a ty byly vyděny z lidu vysokými cenami oceli, a aby se dala cena ta omluviti, kupoval Carnegie doly na rudu, které se vedly pod jiným jménem a jinou správou a ty počítaly zase jemu, Carnegiemu, vyděračské ceny za materiál. Dále se koupily železnice k dolum vedoucí — vedly se pod jiným jménem a ve zvláštní správě a ty zase počítaly vyděračské ceny za dopravu rudy. Koupily se lodí na velkých jezerech, které dělaly to samé co železnice, a konec konců ocelárny Carnegieho měly po ruce díky, proč musí počítati trojí i čtyřnásobnou cenu za ocel než co je skutečně stála. Zisk ze všech stran se hrnul do jedné pokladny — Carnegieho.

A tento muž s úsměvem na rtech povídá o všech těch transakcích, jimž se řídila z lidu krev, jako by povídal o výkonech šaška v cirkusu.

Několik jiných milionářů, kterým nedaly spáti Carnegieho miliony smluvly se, že založí neodvislé ocelárny, a sníží cenu oceli na \$10 tunu, při čemž by ještě měli legitimní výdělek. A v té době zjevil se na jevišti zloduch naší země a naší doby, muž, jenž zavědíl celý svůj život pácháním — J. P. Morgan, a ten za každou cenu zasadil se o překážení brozící konkurence, a začal stloukati dohromady ocelářský trust. Onem rebelantům vysvětlil, jak by to bylo zbytečné, ba obchodu sáhubno, aby se prodávala ocel za \$10 tunu, když se za ní může počítati \$30 a více. Navrhl jim, aby místo stavění konkurence Carnegiemu, vykoupili jeho závody — udrželi cenu na shodě jaké vyšší Carnegie byl ochoten prodat, za cenu pětkrát tak vysokou, jakou byla fyzická hodnota jeho majet-

Dr. J. F. Scheffcik,

...vinný ve výhradě...
OČNÍM, UŠNÍM, NOSNÍM A HRDELNÍM NEDUHŮM.
Čísad. hodiny: Ráno od 9 do 12 hodin. Odpoledne od 1:30 do 3 hodin.
Úřadovna: 301-3 Masonic Temple, roh Hennepin Ave. and 6th St., no. 5-30
Telefony: N. W. Main 4670. T. S. Center 4788. Res. T. S. Calhoun 3542.
MINNEAPOLIS, MINN.

ku a Morgan mu cenu tu dostal, a na bedra lidu uvalil trust, v jehož spárech tkví náš národ bez pomoci. Ukázalo se pp. kapitálistům, že jest lépe zaplatiti Carnegiemu co žádá a odvolávati se na to, že je vysoká cena oceli omluvitelnou velkým kapitálem, který jest v průmyslu tom vložen. Stalo se. Rockefellerovy miliony, vyděné z lidu za olej, šly do kapsy Carnegieho, a cena oceli stala se zákonitě omluvitelnou.

Z patnácti set stalo se 420 milionů, jimiž teď velkolepý Carnegie dělá dobrodince, staví knihovny a udílí ceny, jak pravil, aby vrátil lidu část svého zisku, který z něj má.

Doba soutěže v průmyslu navždy přestala, prohlásil Carnegie a měl pravdu. Dnes vlastní ocelářský trust doly, dráhy, lodí, ocelárny — vše. Ať si někdo zkusí s ním konkurovat. Nemá k tomu ani přístupu a i kdyby měl, Rockefellerovy miliony by mu brzy odzvonily umírněkem. Zde se jeví pravdivost prohlášení ex-presidenta Roosevelta, že trusty nemohou býti kontrolovány více nucenou soutěží, ale vládním regulováním cen výrobků. D.

Dr. F. A. Sedláček

OMAHA, NEB.
ÚŘADOVNA: 1270 So. 13th Street proti Hotelu Prague.
Tel. Red 4012
RESIDENCE: 1451 No. 11th Street
Tel. Douglas 4286.
Dopoledne Dr. Allisonem v nemocnici.
V ÚŘADOVNE od 1 do 4 hod. odpol.
V neděli od 9 do 11 hod. dopol.

Dr. Břetislav Dienstbier

český zubní lékař
pokoje 715-716 v budově City National Bank, 16. a Harney ul.
Všechny zubní lékařské práce koná nejnovějšími zvláštními způsoby za nízké ceny. Telefon Douglas 1196.
Čísadno od 9 h. dop. do 5 h. odp. Věter die ujednání. 501

Dr. Chas. Rosewater,

český lékař a ranhojič.
Úřadovna: 222 Bee Building.
Tel. Douglas 504
Tel. Ind. "A" 1504
Residence: Harney 469
Ind. "A" 4469

F. M. Scoblík,

český právník
a obhájce.
VEREJNÁ PRAXE.
Security, Block - TYNDALL, S. D.

Jos. L. Padrnos

právník a veřejný notář.
Spolehlivý zástupce u všech soudů. — Užíváje též proti chci u nejlépejších položenosti.
Tel. Douglas 4425. 14-12
16. a William ulice, Omaha, Neb.

C. H. Kubát,

právník a veřejný notář.
V oboru svém zkušený. Spolehlivý zástupce u všech soudů.
403 Barker Block. 15. a Fremont.
Tel. Doug 6567. Omaha, Neb.

Jos. J. Panuška

1200 1/2 jižní 16. ulice.
Průmyslové obchody v širokém dia- rictu v Omaze, v South Omaze a v Dunson. — Počkání a hranové pojištění. **ABSTRAKTY NÁROKŮ — VEREJNÉ NOTÁŘSTVÍ**
Hodiny: Od 7 do 10 večer a v sobotu od 3 hodiny odp. do 5 hod. večer. 14-12
Tel. Doug 5737. Přijíždě každýho večer.

POKROK CIVILISACE.

Ku článku: "Persie, Rusko a pouhý americký občan."

opět se zvednou a státi se zemí spořádané vedenou.

Záminka, pro kterou Rusko a Anglie začaly se tajně dělití o Persii byly dluhy. Půjčily Persii asi \$12,000,000 a v zápětí si rozdělily zemi na "sféry" influence, aby prý protektovaly svoje půjčky. Persie nikdy na takové vněšování se do svých vnitřních záležitostí nepřistoupila — naopak, protestovala proti agio-ruské invazi a diktaturě, ale jsou slabou, byla nucena se jí podvoliti. Dluh byl udělán v dobrém úmyslu jej zaplatiti, zrovna tak jako se dluhí všechny jiné země. Nyní s hrůzou poznala, že zadlužená se Anglii a Rusku, zaprodala jim celou

na Filipiny jako kolektora cla v Manile. Roku 1905 byl jmenován členem filipinské komise, které je svěčena správa ostrovů. Bylo mu nabízeno, aby jel do černoské republiky v Africe, Liberia, která stojí pod protektorátem Spojených Států a jejíž po černoskou vedené finance byly tak zaplately, že věřitelé hrozili intervencí a Liberia se obrátila ku svému kmotru Strýci Samovi, aby se jí zastal. Ale z Washingtonu sdělili černoským republikánům, jestli neuhodou platiti dluhy, že nemohou počítati na pomoc neb zastání svého protektora. Liberia uznala, že nedovedou sami své finance spravovati a žádali presi-

nisoval k účelům vybrání daní, aby provedli konfiskaci majetku vlastizráde. Než tento obrátil se o pomoc k ruskému konsulovi a ten oznámil perské vládě, že jest bratr delikventa chráněncem Ruska a to že nedovolí, aby mu bylo ublíženo. Než pevný Američan poručil svým četníkům, aby šli a vykonali rozkaz parlamentu — Rusko-nerusko. Stalo se.
Hned byli vypraveni kozáci do Teheránu k ochraně ohrožených ruských zájmů a Rusko žádalo od Persie odprošení. Peršané se sdráhali, neb věděli, že vlastně by Rusko mělo odprostiti, za učiněné se do jejich záležitostí, než Shuster, vída nebezpečí brozící,